

CURIERUL JUDICIAR

ZIAR SĂPTĂMÂNAL

DOCTRINĂ — JURISPRUDENȚĂ — PRACTICĂ

ADEVĂR ȘI LUMINĂ

JUSTIȚIE ȘI LIBERTATE

DIRECTOR
PETRE BORS

PROPRIETAR
I. SIMIONESCU-CODREANU

ABONAMENTUL

Pe an 30 Lei
Pe 6 luni 16 "
Pe 3 luni 8 "
Studentii plătesc pe jumătate.
Pentru străinătate se adaogă portul

Pentru inserții și reclame a se adresa la administrație

REPRODUȚIA INTERȚISĂ

REDACȚIA ȘI ADMINISTRAȚIA
BUCURESCI

No. 35, STRADA COLȚEI, No. 35.

Un număr vechiu 2 Lei.

S U M A R :

Interpretarea art. 134 din legea electorală de la 1884, de Tullius.

Jurisprudența română :

Inalta Curte de Casație secția I: *Mihalache Vasile* cu *I. Casanova*.

Idem: *Nicolae Bocică* cu *Naum Anastasiu*.

Idem: *Ghiță Ionescu Thioc* cu *Ministerul de Finanțe*.

Curtea de Apel din București, secția I: *I. Damian* cu *G. Serian*.

Idem, secția III: *Irma Ekert* cu *Ema A. C. Plagino*.

Judecătoria de pace, No. 1, București: *Iancu Constantinescu* cu *P. Zănescu*.

Jurisprudența străină :

Curtea de Casație din Neapole.

Informațiuni.

Bibliografie.

INTERPRETAREA ART. 134

DIN

LEGEA ELECTORALA DE LA 1884

Inalta Curte de Casație a avut ocasiunea, zilele acestea, să stabilească o jurisprudență în materie electorală de înaltă importanță, pe care o găsim dreaptă și juridică. La 1 Ianuarie 1894 era în județul Bacău alegere de delegați pentru deputat. Un sub-prefect și un primar falsifică certificatele delegaților, și fac că alegerea are loc la 1 Ianuarie în loc de 2 Ianuarie. Delictul comis cu ocasiunea alegerilor, face pe 10 alegători să deschidă, în baza art. 134 din legea electorală, acțiune publică pentru pedepsirea culpabililor. Cesiunea vine înaintea Curții cu Jurați din Bacău, unde alegătorii voind să recuse din jurați în puterea dreptului ce credeau a avea de la lege, procurorul se opune, și Curtea decide că atare drept ar aparține numai ministerului public și acușătorilor. Atunci alegătorii, inițiatori ai acțiunii publice, părăsesc sala rezervându-și drepturile ulterioare în

contra acelei decisiuni. Ast-fel dînșii recurg în Casație în contra acelei hotărâri, care avusese de rezultat achitarea culpabililor; și cer casarea ei pe motivul violării art. 134 din legea electorală, întru cât li s'a refuzat esercițiul unui drept cel aū de la lege. Inalta Curte, amânând deliberarea pentru câte-va zile, a pronunțat decisiunea sa la 16 curent, casând hotărârea Curții cu Jurați din Bacău și trimițând judecata cauzei înaintea Curții cu Jurați de Roman.

Iată ce ȃice textul art. 134:

«La cas când ministerul public nu ar lua inițiativa, ȃece alegători aū dreptul de a intenta și susține acțiunea publică pentru pedepsirea delictelor comise în timpul alegerilor». În adevăr acest text este clar. Când procurorul nu vrea saū neglige a pune în mișcare acțiunea publică, acest drept legea 'l acordă deopotrivă și cu egală putere la 10 alegători. Legiutorul a adus un suprem omagiū libertății alegerilor, voind să o garanteze în contra atentatelor. Acesta este cea mai puternică garanție acordată libertății electorale în contra desfrăului partidelor saū în contra presiunii guvernanților. Procurorii sunt agenți ai guvernului, sub directa autoritate a ministerului de justiție, așa că ei chiar intenționați pot să nu dea curs acțiunii publice. Legiutorul însă n'a voit ca infracțiunile electorale să rămână fără sancțiune, la adăpostul neurmăririi penale. Pe aceste motive se întemeiază legea când ȃice: «că dacā ministerul public nu ar lua inițiativa, ȃece alegători aū dreptul de a intenta acțiunea publică». Legea însă nu se măr-ginește aci, ea adaogă: «și să susțină acțiunea publică pentru pedepsirea delictelor comise în timpul alegerilor». Cuvintele: «și să susțină acțiunea publică» ne arată ideea care a predominat pe legiutor, că nu ajunge de a pune în mișcare acțiunea publică, și că trebuie să o și exerciteze;

căci în alt-fel rezultatele ar fi ilusorii și chimerice. Cine mai bine și mai imparțial ar putea în adevăr să exerciteze acțiunea publică, decât însăși persoanele care au intentat-o? Deci când recunoscem că de ce alegători au exercițiul acțiunii publice, trebuie în primul rând să recunoștem că tot lor aparține și dreptul de recusațiune a juraților; căci ce este asemenea facultate, dacă nu un exercițiu al acțiunii publice? Noi credem ceva mai mult, că legea recunoscând celor 10 alegători dreptul intentării acțiunii publice, cum și exercițiul ei, atunci când procurorul n'a luat inițiativa, ea pune pe acei 10 alegători ca în toate drepturile și îndatoririle procurorului, așa că prezența acestuia la Curtea cu Jurați constituie chiar o ilegală compunere a ei. Prezența procurorului în asemenea circumstanță ar anihila scopul ce legea vrea să atingă căci, adese-ori ar pune pe cei 10 alegători în o pozițiune diametral opusă prin tendințe contrarii din partea parchetului, și ar face să se micșoreze numărul legal de recusațiune, prejudiciându-se garanția libertății electorale. Regretăm că decisiunea Inaltei Curți nu se poate pune decât în numărul viitor, de ore-ce diarul nostru era complet când ne-am procurat-o.

Tullius

JURISPRUDENȚA ROMÂNĂ

INALTA CURTE DE CASAȚIE, SECȚIUNEA I

Audiența de la 16 Noembrie 1894

Președenția d-lui N. Mandrea, Președinte

Mihalache Vasile cu I. Casanova

Tocmeli agricole. — Unde se trec asemenea tocmele. — Dacă consiliul comunal este obligat a ține nn registru pentru trecerea învoelilor agricole. — Cum trebuie să fie acest registru. — Dacă listele de rămășițe de datorii ce isvorăsc din învoeli agricole se pot ține în sêmă când acele învoeli nu sunt trecute în registru. (Art. 12 și 13 din legea tocmelelor agricole).

Ori-ce consiliu comunal este dator să aibă un registru parafat și legalizat de comitetul permanent, în care trebuie să se trecă contractele agricole autentificate după prescripțiunile art. 13 din legea tocmelelor agricole din 1882.

Numai când tocmelele agricole sunt trecute în asemenea registru, se pot ține în sêmă listele de rămășițe de datorii ce isvorăsc din acele tocmele.

Decisiunea No. 358/94. — Casată sentința cu No. 52/93 pronunțată de Tribunalul Ilfov, secția III în procesul dintre Mihalache Vasile cu I. Casanova.

S'a citit raportul făcut în cauză de d-l consilier Al. Degré.

S'a ascultat: d-l C. Bosie avocatul recurentului Mihalache Vasile în desvoltarea motivelor de casare și d-l Marinescu avocatul intimatului I. Casanova în combateri;

Curtea deliberând,

Asupra motivului I de casare:

«Violarea art. 12 și 13 din legea tocmelelor agricole. Înaintea tribunalului am cerut să se constate dacă registrele ținute în virtutea acestor articole, sunt ținute de consiliul comunal în conformitate cu aceste articole, care prevăd nulitatea contractului. Tribunalul face o omisiune esențială nediscutând această cerere a mea.»

Având în vedere art. 12 și 13 din legea tocmelelor agricole, după care fie-care consiliu comunal e dator să aibă un registru parafat și legalizat de comitetul permanent în care trebuie să se trecă contractele agricole autentificate întocmai după prescripțiunile art. 13 sus dis;

Considerând că recurentul a contestat înaintea tribunalului existența datoriei constatate prin lista de rămășițe de ore-ce pentru ca să se fi putut face socotela, trebuia ca să fie constant că socotelile s'au făcut pentru lichidarea daraverilor din tocmele agricole încheiate și constatate în regulă conform legii tocmelelor agricole din 1882 art. 12 și 13; că pentru constatarea mai întâi a unor asemenea invoeli, s'a cerut să se producă registrul comunei Dudești, destinat pentru constatarea învoelilor încheiate care numai dacă există, legitimează facerea de socoteli și dă caracter legal unei liste de rămășițe ce s'ar încheia;

Că tribunalul omitând a se pronunța asupra cererii de producere a registrului, această omisiune este esențială și prin urmare sentința urmăzătoare să fie casată.

Pentru aceste motive, Curtea, casază.

Audiența de la 11 Noembrie 1894

Președenția d-lui C. E. Schina, prim președinte

Nicolae Bocică cu Naum Anastasiu

Excepțiune. — Incompetență. — Incompetența ratione materiae. — Dacă se poate rădica de părți, și chiar din oficiu, înaintea ori-cărei instanțe judecătorești, și în ori-ce stare s'ar afla procesul. — Cum trebuie să se dea hotărîrea asupra incompetenței ratione materiae.

Excepțiunea incompetenței ratione materiae se poate ridica de părți, și chiar din oficiu, înaintea ori-cărei instanțe judecătorești și în ori-ce stare s'ar afla procesul.

Hotărîrea pentru declinarea competenței ratione materiae trebuie să se dea după examinarea ce însăși instanța judecătorească va face, spre a constata dacă există o asemenea incompetență, iar nu numai pe baza cererii părților.

Decisiunea No. 346/94. — Respins ca nefondat recursul făcut de Nicolae Bocică contra sentinței No. 75/94 pronunțată de Tribunalul Ilfov, secția II dată în procesul cu Naum Anastasiu.

S'a citit raportul făcut în cauză de d-l consilier C. Ștefănescu.

S'a ascultat: d-l B. Păltineanu avocatul recurentului N. Bocică, în desvoltarea motivelor, și d-l Ștefan Ionescu avocatul intimatului Naum Anastasiu în combateri, precum și d-l procuror de secție Ciru Oeconomu în conclusiuni.

Curtea deliberând,

Asupra motivului de casare:

«Eröre grosieră de fapt, exces de putere. Tribunalul declară că afacerea nu este comercială,

deși acesta rezultă și din recunoșterea părții adverse și din petițiunea de intentare și din cartea de judecată—va să dică din întregul dosar al afacerii;—iar considerațiunea tribunalului că comercialitatea trebuia să i se probeze cu acte, este un nou sens intru cât părțile n'au produs acte în proces.»

Considerând că în cazul când este vorba de incompetența ratione materiae această excepțiune se poate ridica de părți, și chiar din oficiu, înaintea ori-cărei instanțe și în ori care stare a procesului, iar hotărîrea pentru declinarea competenței urmază să se dea după examinarea ce însăși instanța judecătorească va face, spre a constata dacă există asemenea incompetență, iar nu numai pe baza cererii părților;

Considerând în speță, că deși pretențiunea recurentului contra moștenitorului minor a fostului său patron Eftimie Christu pentru plată de salariu, este de competența jurisdicțiunii comerciale, conform art. 882 cod. comercial, și deși părțile au fost de acord asupra acestei naturi a acțiunii, totuși tribunalul a putut să respingă declinarea de competență și să nu trimetă afecerea la secțiunea comercială, de ore-ce după legea asupra organizațiunii judecătorești, toate secțiunile Tribunalului Ilfov sunt în drept a judeca afacerile ce vin cu apel de la judecătoriile de ocôle, chiar când aceste afaceri sunt de natură comercială.

Pentru aceste motive, și de acord cu d-l procuror de secție Ciru Oeconomu, respinge recursul.

Audiența de la 11 Noembrie 1894

Președenția d-lui C. E. Schina, Prim-Președinte

Ghiță Ionescu Thioe cu Ministerul de Finanțe

Contravențiune vamală.—Responsabilitatea proprietarilor mărfii. — Dacă proprietarii mărfurilor sunt responsabili de faptele factorilor, agenților și servitorilor lor, chiar în cazul când condamnățiunea a avut loc fără ca proprietarul să fi fost pus în cauză.

(Art. 187 din legea generală a vămilor).

In materie de contravențiune la legea generală a vămilor, proprietarii mărfurilor devin responsabili de faptele factorilor, agenților și servitorilor lor, în ce privește amenda, confiscățiunile și cheltuielile de judecată, chiar atunci când condamnățiunea a avut loc fără ca proprietarul să fi fost pus în cauză.

Decisiunea No. 349/94. — Respins ca nefondat recursul făcut de Ghiță Ionescu Thioe contra sentinței cu No. 307/92 pronunțată de tribunalul Gorj dată în proces cu Ministerul de Finanțe.

S'a citit raportul făcut în cauză de d-l consilier D. Hănțescu.

S'au ascultat: d-l Dimcea, avocatul recurentului Ghiță Ionescu Thioe, în dezvoltarea motivelor de casare, și d-l Căpitanovici, avocatul intimatului Minister de Finanțe, în combateri.

Curtea deliberând,

Asupra motivului de casare:

«Eröre grosieră de fapt, rea aplicare și violarea art. 191 și 197 din legea vămilor când tribunalul mă condamnă ca proprietar al mărfurilor introduse prin contrabandă și ca complice cu Luca

Francisco, de ore-ce se constată că cu mult mai înainte de data comiterii contrabandei, eu lipseam din localitate și prin urmare nu puteam să însărcinez pe Francisco a face acele cumpărături pentru mine, și pentru că acel Francisco nu avea calitatea de factor, agent sau servitor al meu, ci era un simplu lucrător cu bucata pe soseaua ce aveam în interpretare».

Considerând că după art. 197 legea generală a vămilor, proprietarii mărfurilor devin responsabili de faptele factorilor, agenților și servitorilor lor, în ce privește amenda, confiscățiunile și cheltuielile de judecată, chiar atunci când condamnățiunea a avut loc fără ca proprietarul să fi fost pus în cauză;

Că în specie, tribunalul condamnând pe recurent ca proprietar al acelor mărfuri confiscate, departe de a fi violat textul legii arătat prin motive, a făcut o justă aplicare a lui, căci tribunalul este suveran să aprecieze atât din circumstanțele de fapt, cari înconjură afacerea, cât și din procesul verbal, dacă recurentul este proprietar al mărfii introdusă prin contra-bandă.

Pentru aceste motive, Curtea, respinge recursul.

CURTEA DE APEL DIN BUCUREȘTI, SECȚIA I

Audiența de la 23 Decembrie 1894

Președenția d-lui I. Cerkez, Consilier

Decisiunea No. 277

I. Damian cu G. Serian

Chitanță liberatoare de plată.—Dată certă.—Dacă asemenea chitanță trebuie să aibă dată certă.—Dacă asemenea chitanță poate fi opusă cu succes până la proba de fraudă făcută de terțiul interesat.

Tutore.—Dacă actele ce tutorele poate face fără consimțămîntul consiliului de familie leagă pe minor.

Cesiune.—Dacă cesionarul are mai multe drepturi ca cedantul.—Notificarea cesiunii. Ce înseamnă notificarea.

(Art. 1182, 1180, 983 și 1393 cod. com.).

1) *Formalitatea datei certe, prevădută de art. 1182 c. c., nu se aplică chitanțelor liberatoare de plată.*

Ast-fel simpla chitanță liberatoare de plată făcută sub semnătură privată, poate fi opusă cu succes până la proba de fraudă făcută de terțiul interesat.

2) *Actele pe care un tutore le poate face fără autorizarea consiliului de familie, precum primirea unui capital mobilier și darea chitanței liberatoare, leagă pe minor și sunt opozabile ca și când le-ar fi făcut însuși la etatea majoră.*

3) *Cesionarul nu are mai multe drepturi ca cedantul.*

4) *Scopul legal al notificării cesiunii unei creanțe nu este de a obține vre-o mărturisire din partea debitorului cedat. Această formalitate presupune implicit transmisiunea dreptului de proprietate asupra creanței deja definitiv efectuată.*

S'au ascultat: d-l avocat Budișteanu, din partea oponentului I. Damian, în susținerea opozițiunii, precum și d-l avocat Barbu Păltineanu, din partea intimatului G. Serian, în combateri.

Curtea deliberând,

Asupra opozițiunii făcută de către I. Damian în contra decisiunii acestei Curți No. 209 din 1894.

Având în vedere cele susținute de părți cum și actele înfățișate;

Având în vedere că Serian pretinde de la I. Damian un legat de 2000 lei lăsat prin testamentul Mariei Nicopolu lui I. Dobrian și transmis de acesta prin cesiune celui d'întii, iar la chitanța de plată dată de tatăl și tutorele lui Dobrian și pe care o prezintă Damian, moștenitorul averii Marii Nicopolu, Serian răspunde că neavând dată certă nu-i poate fi opusă de ore-ce când a notificat cesiunea trebuia și era natural să invoce atunci actul dacă l-ar fi avut în realitate și n'ar fi antidatat.

Că numai sub acest temperament de a produce pe dată chitanța se poate, după autori, înlătura presumpția de fraudă și opune unei terțe persoane, cum e în speță cesionarul, un înscris fără dată certă.

Având în vedere însă că doctrina și jurisprudența sunt în genere de acord a considera formalitatea datei certe, prevăzută de art. 1182 pentru scripturile private din c. civil, inaplicabilă chitanțelor liberatoare de plată, pe motivul între altele că s'ar paralisa cu totul mersul transacțiilor.

Având în vedere că, deși articolul nu distinge, apropierea lui de art. precedent 1180 arată suficient intenția legiuitorului de a se referi pentru certificarea datei la acele scripturi private ce sunt făcute pentru a constata obligațiuni adică legături juridice, iar nu la acele ce stabilesc din contra desfacerea de asemenea legături și restabilirea stărei de mai înainte de independență a persoanelor civile față unele de altele, stare privită în mod favorabil de legiuitor, după cum se vede și din dispoziția de la art. 983 cod. civil.

Că la pericolul de colusiune sau antidatare la care pot fi expuse terțele persoane prin lipsa unei date certe, se poate opune pericolul și mai mare de fraudă și expunerea pentru debitorii de a plăti de două ori, dacă s'ar admite principiul, contrar firei lucrurilor și celerității darăverilor, ca pentru ori-ce vîrsare de bani în infinitele cazuri dîlnice să se alerge la autoritate spre a cere înregistrarea, formalitate nepotrivită morăvurilor sau tradițiilor noastre juridice și inexistentă în legislația anterioară.

Că dar până la probă de fraudă făcută de terțiu interesat simpla chitanță sub semnătură privată îi poate fi opusă cu succes.

Având în vedere că în cazul de față, în lipsă de apărare din partea lui Damian la înfățișarea precedentă, s'a putut naște o bănuială de nesinceritate a plății din faptul că la notificarea cesiunii nu s'a făcut nici o mențiune despre achitarea datoriei.

Acastă bănuială cade însă în urma explicațiilor date adi de intimatul Damian și a o serie de alte chitanțe toate pe hârtie timbrată purtând în filigram anul 1881, toate constatând că la 1882 a plătit diferite legături lăsate de către defuncta Maria Nicopolu în sumă totală de aproape 100,000 lei, pentru plata cărora nu s'a ridicat nici o reclamație timp de 12 ani, nici s'a putut susține că acele înscrisuri sunt fabricate pentru trebuința cauzei.

Că printre acei legatari figurază în chitanța adusă în discuție însăși Dobrian, tatăl, cu un legat personal important de 20,000 lei plătit de odată cu cei de 2000 lei cedat lui Serian;

Prin urmare dacă chitanța n'ar fi sinceră, n'ar constata o plată reală, negreșit Dobrian tatăl ar fi

reclamat dreptul său testamentar în lungul interval de aproape 12 ani până la mîrtea sa.

Că, pe lângă acestea, chitanța în discuție fiind dată și semnată de tatăl, fapt necontestat în mod formal, dînsul ca tutor la acea epocă era mandatarul fiului său: prin urmare toate actele pe care un tutore le poate face fără autorizarea consiliului de familie, precum primirea unui capital mobilier și darea chitanței liberatoare, lîgă pe minor ca și când le-ar fi făcut însuși la etate majoră și deci fiindu-i opozabile sunt și cesionarului care nu are mai multe drepturi ca însuși cedentul.

Că de altă parte textul legii nu impune debitorului să facă vre-o declarație în momentul notificării unei cesiuni; tăcerea lui se poate interpreta ca o presumpție că datoria există, dar se poate combate prin alte dovezi după cum se și propune.

Având în fine în vedere că scopul legal al notificării după art. 1393 c. c. nu e de a obține vre-o mărturisire din partea debitorului cedat.

Că, din potrivă, această formalitate presupune implicit transmisiunea dreptului de proprietate asupra creanței deja definitiv efectuată.

Așa că riscul cesionarului există în momentul cumpărării iar nu în acela al notificării.

Că prin urmare imprudență sau neglijență nu poate imputa reclamantul de cât sieși dacă nu s'a informat mai la timp despre existența unei creanțe ce nu se reclamase timp de 12 ani.

Că e dar inutil și neconchișător în cauză a se mai asculta martorii propuși de Damian, pentru a dovedi că a doua și după notificare întâlnind pe Serian față cu mai multe persoane l'ar fi prevenit că datoria era stinsă.

Pentru aceste motive, redactate de d-l consilier I. Cerchez, admite opozițiunea și respinge apelul făcut de G. Serian în contra sentinței cu No. 410 din 1893 a trib. Ilfov secția III.

(ss) I. Cerchez, A. Eustațiu, T. Djuvara, M. Paleologu.

CURTEA DE APEL DIN BUCUREȘTI, SECȚIA III

Audiența de la 23 Noembrie 1894

Decisiunea civilă No. 254

Președenția d-lui G. N. Bagdat, consilier

Irma Echert cu Ema A. C. Plagino

Femea măritată.—Dacă poate înstrăina averea sa fără consimțămîntul bărbatului său al justiției. — Dacă înstrăinarea făcută fără un asemenea consimțămînt este nulă.
(Art. 199, 201 și 207 codul civil).

Femea măritată nu poate înstrăina averea sa fără concursul soțului la facerea actului, sau fără deosebitul său consimțămînt dat în scris, și în cas de refuz din partea soțului, fără autorizațiunea justiției.

Ori-ce înstrăinare făcută de femeia măritată fără să fi fost autorizată conform legii, este nulă.

S'au ascultat: d-l avocat D. Chebabcea, din partea apelantei Irma Ekert, în susținerea apelului, precum și d-l avocat C. Disescu, din partea intimitei Ema A. C. Plagino, în combateri

Curtea deliberând,

Având în vedere apelul făcut de Irma Ekert în contra sentinței Tribunalului Ilfov, secția III, cu No. 144/92

Având în vedere desbaterile urmate, actele prezentate de părți și concluziunile lor scrise.

Având în vedere că Irma Ekert, întemeiându-se pe următoarele acte:

1) O scrisoare semnată de Ema de Plagino, datată 24 Iulie 1891 adresată din Marsilia lui Crin în București, în care îi spune «primesc dar prețul oferit, scriu lui Mella să-ți dea hârtiile caselor și polița lor de asigurare precum și Băncei României a primi banii și a-ți plăti 1000 lei pentru ostenela d-tale;

2) O declarațiune semnată Crin, datată 18/30 Iulie 1891, în care recunoște a fi primit de la Irma Ekert 5000 lei acmpt din prețul de 42000 lei cvenit pentru proprietățile d-nei Ema de Plagino No. 12 și 14 din strada Verde, adăogând că restul îl va primi la facerea actului;

3) O recipisă a Băncei României doveditoare că Crin a vârsat la această casă în ziua de 1 August 1891 în comptul Emii de Plagino suma de 5000 lei, pretinde că a cumpărat de la Ema de Plagino și Carolina Schreiber, prin mandatarul lor Crin, casele din București strada Verde No. 12 și 14 și cere să fie condamnate acestea să-i facă și autentifica actul de cumpărare-vendare, sau a-i plăti daune interese în cazul când intimatul nu 'și-ar putea executa obligațiunea-cerere care 'i-a fost respinsă de tribunal brin sentința apelată.

Considerând că nu s'a contestat în instanță că Ema de Plagino era femeie măritată atunci când a adresat lui Crin scrisoarea din 24 Iulie 1891;

Considerând că, după art. 199 combinat cu art. 201 cod. civil, femeia măritată nu poate înstrăina averea sa fără concursul soțului la facerea actului sau deosibitul său consimțiment în scris, și în cas de refus al bărbatului, fără autorisațiunea justiției.

Considerând că în virtutea art 207 c. civil ori-ce înstrăinare făcută de femeia măritată, fără să fi fost autorizată conform legii, este nulă;

Considerând că chiar dacă s'ar considera, așa după cum pretinde apelanta, că Ema de Plagino, prin scrisoarea adresată lui Crin, a dat acestuia mandat a vinde Irmei Ekert sus menționatele imobile, acest mandat este inexistent intru cât n'a fost dat cu autorisațiunea soțului său, și intru cât printr'ensul intimata consimțea o înstrăinare;

Considerând că faptul d'a fi fost autorizată Ema de Plagino, mai târziu, a da procură avocatului Disescu pentru a vinde aceleași imobile, nu dovedește că intimata a avut o asemenea autorizare când a dat mandat lui Crin căci, de și nu rezultă din nimic că soțul a avut, cel puțin, cunoștința de mandatul ce soția a dat lui Crin, dar în fine, el a putut autorisa mandatul dat avocatului Disescu și nu p'acela dat lui Crin, având mai multă încredere în cel dintăi; că de altminteri, autorisația soțului Plagino dedusă de apelantă din aceia dată soției cu ocaziunea mandatului lui Disescu nu ar fi nici conform cu legea care, prin art. 199 cod. civil arată modul cum numai ea să pôtă da;

Considerând că, de ore-ce față cu considerantele de mai sus, intimata n'a putut consimți valabil înstrăinarea imobilelor din București strada Verde No. 12 și 14, și de ore-ce, în ce privește pe Carolina Schreiber, astăzi decedată și moștenită de Ema de Plagino, nu s'a dovedit cu nimic în instanță că ar fi dat cui-va mandat pentru a vinde partea sa în sus menționatele imobile, Curtea cată să respingă apelul făcut de Erma Ekert.

Pentru aceste motive, Curtea, respinge apelul făcut de Erma Ekert.

ss. G. N. Bagdat, I. Duca, Gr. Burcă, C. R. Manolescu, M. Iulian.

JUDECĂTORIA DE PACE, No. 1, BUCUREȘTI

Audiența de la 10 Noembrie 1894

Cartea de judecată No. 4983

Iancu Constantinescu cu P. Zănescu.

Faliment. — Starea de incapacitate a falitului. — Dacă această incapacitate este creată în interesul mesei creditorilor. — Dacă este relativă.

Faliment. — Când un comerciant este în stare de faliment. — Pentru ce fel de datorii un comerciant pôte fi declarat falit. — Dacă incapacitatea falitului se întinde și asupra afacerilor și drepturilor sale străine afacerilor falimentului.

— (Art. 712, 720, 695, codul comercial și art. 974 codul civil).

1) *Starea de incapacitate a falitului, aceea de a'și administra bunurile sale în timpul falimentului, nu trebuie interpretată în favoarea falitului, intru cât a fost creată în contra lui, răpindu-i prin această posibilitatea de a'și mări pasivul în pre-judițiul mesei creditorilor, și ocrotind interesele acestei mese pentru a nu suferi pagubi mai mari.*

Acastă incapacitate este relativă. De aci rezultă că actele de administrațiune făcute de un falit, în timpul falimentului sunt nule față numai de masa creditorilor, nu însă față și cu alte persoane, față de care, și chiar de falit, legea le declară valabile.

2) *Pentru ca un comerciant să fie în stare de faliment, și prin urmare incapabil, trebuie să fie în stare de încetare de plăți, și datoriile să fie comerciale, cu alte cuvinte starea de faliment se resfringe numai asupra datoriilor comerciale.*

De aci rezultă că incapacitatea falitului se întinde numai asupra daraverilor sale comerciale. Ast-fel dēnsul 'și conservă capacitatea sa pentru ori-ce afaceri străine falimentului, precum își conservă și exercițiul acțiunilor ce privesc drepturile lui exclusiv personale și drepturile ce sunt străine de faliment.

Judecata

Asupra contestațiunei făcută de d-l Iancu Constantinescu contra executărei cărței de judecată No. 2078/94 a acestei judecătoriai, prin care contestatorul a rămas definitiv condamnat a plăti ca terță persoană intimatului P. Zănescu suma de 500 florini cu dobânda de 6% de la 1 Iunie 1892 până la achitare, plus 49 florini spese, sumă ce i se datora intimatului de creditorul său Theodor Gheorghiu.

Având în vedere susținerile părților, actele prezentate precum și concluziunile scrise atașate la dosarul cauzei.

Având în vedere motivul invocat de contestator în susținerea contestației sale că, cu mult înainte de pronunțarea cărței de judecată No. 2078/94 dēnsul fiind în stare de faliment, toate actele de procedură făcute în persoană sa fiind isbite de nulitate conform art. 712 c. com. ca unul ce în acel timp era o persoană incapabilă și nu se putea judeca decât numai prin mijlocirea sindicului care-l reprezenta; și hotărîrea care se execută în contra sa, este asemenea nulă și dată cu călcarea formelor cerute de lege.

In fapt.

Având în vedere că contestatorul cumpărând la 28 Iunie 1893 cu actul autentificat de trib. Ilfov Secția Notariat la No. 5576/93, casele din strada Pescăria Veche No. 3 bis de la d-l Theodor Gheorghiu, debitorul intimatului, pe preț de 15,000 lei, a rămas dator suma de 9,000 lei pentru care Theodor Gheorghiu și-a păstrat privilegiul vîndătorului, și fără a se putea dovedi, cel puțin până astăzi, achitarea acestei sume, contestatorul cade în ziua de 8 Aprilie 1894 în stare de faliment, și în ziua de 5 Maiu intimatului, în bază de titlu executoriu, face poprire în mâinile contestatorului în urma căreia intervine cartea de judecată No. 2078 pronunțată în ziua de 18 Maiu 1894 și comunicată contestatorului în ziua de 19 Maiu 1894, iar contestatorul încheie concordat cu creditorii săi în ziua de 21 Iunie 1894 și în ziua de 22 Iunie este pus în posesie de tribunal.

In drept.

Considerând că ast-fel fiind succesiunea faptelor, urmăze cestiunea a se ști dacă cartea de judecată No. 2078/94 dată în validarea poprirei, este valabilă în privința contestatorului, sau fiind-că în acel moment se afla în stare de faliment și prin urmare incapabil de ași administra bunurile sale, intimatului a obținut o hotărîre nulă.

Considerând că dacă în adevăr art. 712 c. com. ridică falitului administrațiunea bunurilor sale, și prin urmare îl declară incapabil în timpul falimentului, această stare excepțională de incapacitate ce o crează legea, nu trebuie a fi interpretată în favoarea și pentru interesul falitului. Această idee se justifică în rațiune pe împrejurarea că în majoritatea cazurilor, creditorii cădînd victimă buneî credințe ce le inspira debitorul lor de solvabilitatea sa, adesea ascunsă cu meșteșugire, a creat această incapacitate de suspiciune în contra falitului, căutând prin acesta ca pe de o parte să-i răpescă posibilitatea de ași mări pasivul în prejudiciul meseî creditorilor, iar pe de altă parte să ocrotescă interesele acestei mese pentru a nu suferi pagubi mai mari.

Considerând că odată stabilit faptul că această incapacitate a falitului este o incapacitate de suspiciune, ce trebuie a se interpreta în contra sa, rezultă fatalmente și în mod evident că ea nu pôte fi de cît relativă. Și această relativitate se deduce atât din art. 720 cod. comercial care pune principiul că: sunt nule față de masa creditorilor etc., cu alte cuvinte printr'un argument a contrario că: față de tôte cele alte persoane cari nu fac parte din masa creditorilor actele făcute de falit sunt și rămân valabile, și în același timp, cum chiar falitul nu pôte face parte din masa creditorilor, legea le declară valabile și față de dînsul. Prin urmare dar, legea nedeclarînd actele făcute de falit în timpul falimentului său, nule erga omnes, le nu pot fi de cît relative, că bine analisînd cestiunea, și dînd art. 712 c. com. o sănătösă și juridică interpretațiune, ajungem la soluțiunea că legea nu a putut gîndi măcar un moment a gratifica pe falit cu protecțiunea sa, căci în al doilea alineat sunînd: acțiunile cari aparțin falitului nu vor putea fi exercitate de cît de sindic, afară de cele cari privesc drepturile lui exclusiv personale, sau cari sunt străine falimentului, rezultă în mod evident că falitul intrunește într'însul douë calități în același timp, și anume calitatea de om in-

capabil chemat de lege la exercițiul acțiunilor sale prin mijlocirea sindicului, și în al doilea rînd calitatea de om capabil chemat de lege ași administra singur exercițiul acțiunilor care privesc drepturile lui exclusiv personale, și mai adogă legea și a drepturilor care sunt străine de faliment. Și dacă combinăm aceste dispozițiuni de lege cu art. 695 c. com. care dice: comerciantul care a încetat plățile pentru datoriile sale comerciale este în stare de faliment, ajungem la inevitabila conclusiune că pentru ca un comerciant să fie în stare de faliment și prin urmare incapabil trebuie să intrunească următoarele condițiuni: 1) să fie în stare de încetare de plăți și 2) datoriile să fie comerciale, cu alte cuvînte starea de faliment se resfrînge numai asupra datoriilor comerciale, și rațiunea legii este destul de justificată prin faptul că sau réua administrațiune a afacerilor a împins pe comerciant la această situațiune, sau nenorocirea provenită din adversități. Ori de câte ori însă comerciantul are alte datorii de o natură cu totul alta de cît comercială, e destul ca dînsul să fie străine falimentului, și falitul dacă nu este minor, interzis, sau femeie măritată, își conservă capacitatea sa. Aceasta este adevărata interpretațiune a articolelor 712 și 695 c. com., și motivul este lesne de înțeles pentru că se bazază pe o considerațiune de ordine publică și interes general: circulațiunea bonurilor, dacă s'ar interdice comerciantului, chiar în stare de faliment, să încheie transacțiuni de natură civilă în viața sa practică, destul numai că aceste transacțiuni să nu ascundă într'însule simburile unei fraude, de natură a vătămă interesele meseî creditorilor; că, în specie, datoria contestatorului provenind din cumpărarea unei case, afacere de natură eminate civilă și intimatului substituindu-se în drepturile lui Theodor Gheorghiu debitorul său și creditorul contestatorului, în baza dreptului ce îl acordă art. 974 c. civil. contestatorul nu pôte susține cu succes că fiind în stare de faliment și prin urmare incapabil la epoca pronunțării cărței de judecată dată în validarea poprirei, cartea de judecată dată este nulă, pronunțată în contra unei persoane ce după lege nu era în măsură a se apăra. A se admite acest mod de a vedea, este a se șterge cu totul dispozițiunea de lege din art. 712 c. com. care consacră rezerva: afară de drepturile cari sunt străine falimentului, și dovadă că această cumpărare de casă este de natură cu totul civilă și prin urmare străină falimentului este pe lângă rațiunea legii, și împrejurarea că cu ocaziunea căderii în stare de faliment a contestatorului în inventariul acestui faliment imobilul cumpărat nu a fost trecut la activ, și datoria de 9000 lei a lui Theodor Gheorghiu nu a fost trecută în procesul verbal de verificare.

Considerând că chiar dacă s'ar susține cu succes teoria că falitul în timpul falimentului său este incapabil și pentru datoriile sale contractate civilmente, și străine falimentului, totuși contestatorul primind cartea de judecată No. 2078/94 dată în validare la 19 Maiu a. c. și nu a uzat de căile ordinare de atac, opoziția și apelul, se consideră că a acviescat asupra dreptului său și a primit instanța ast-fel cum a fost angajată, căci constatîndu-se din certificatul grefei că în urma concordatului ce a încheiat cu creditorii a fost pus în posesie în ziua de 22 Iunie a. c. termenul de opoziție și apel expirînd la 24 Iunie adică în timpul când devenise capabil, cu atât mai rău pentru dînsul că a lăsat să trecă termenul; că afacerea fiind pentru con-

estator civilă, din momentul ce dînsul era chemat să achite o obligațiune angajată civilmente cu creditorul său Theodor Gheorghiu, aplicațiunea dreptului comun, adică a procedurii civile și are loc iar nu a codului de comerț după cum susține contestatorul.

Că în ce privește motivul subsidiar invocat de contestator că plata urmăzează să o facă în mînedă de falit conform concordatului, și acest argument este nefundat pentru cuvîntul că Theodor Gheorghiu debitorul intimatului păstrându-și în actul de vîndare privilegiul vîndătorului și intimatul substituindu-se în drepturile lui Theodor Gheorghiu contestatorul, nu achită de cît creanța sa privilegiată liberându-se cu acest mod, până la concurența sumei datorite, față de Theodor Gheorghiu.

Că ast-fel fiind contestațiunea ne fiind fundată ca și a se respinge.

Pentru aceste motive, respinge contestația ca nefundată.

Jude, S. Dumitrescu.

JURISPRUDENȚA STRĂINĂ

CURTEA DE CASAȚIUNE DIN NEAPOLE

Audiența din 7 Iulie 1892

Sub președenția d-lui *La Volpe*

Faliment.—Concordat.—Neîndeplinire. — Desființare cerută de un creditor.—Efecte.—(Cod. com. art. 843, 844).

Desființarea concordatului cerută de un creditor individual nu are efect decât în raporturile particulare dintre creditorul demandor și falitul, dară nu redeschide falimentul, nici desființează concordatul în raport cu ceilalți creditori¹⁾.

Curtea deliberând,

Considerând că este principiu fundamental în procedura falimentului, că este normă și regulă care se impune în toate dezvoltările particulare, că majoritatea creditorilor impune minorității, și rezoluțiunile aceleia sunt obligatorii aceleia. Ast-fel majoritatea surrogă un sindic de încredere sindicului numit de magistrat, majoritatea numește comisiunea de supraveghere și poate să-i sporască numărul din trei la cinci, majoritatea deliberază asupra administrațiunii patrimoniului comercial al falitului și așa mai departe. Această majoritate reprezentând trei părți a creditorilor verificați negaranți cu amanet, ipotecă sau alt privilegiu, impune chiar concordatul minorității.

Dară ce lucru e concordatul? Este consentimentul creditorilor pentru încetarea sau suspendarea procedurii comerciale a falimentului. Acest concordat, o dată ce s'a omologat, face să înceteze starea de faliment; încetează funcțiunile delegațiunii creditorilor și ale sindicului, care trebuia să dea seamă și să încredințeze falitului averea sa, registrele și hîrțile; în fine încetează funcțiunile judeului comisar.

1) Curtea de trimitere apelativă din Neapoli prin hotărîrea (nepublicată încă) din 21 Noiembrie 1892 s'a conformat acestei deciziuni a Curții de Casațiune.

Se poate consulta ca doctrină conformă cu această deciziune pe *Massi „nel falimento“* vol. II, art. 483, n. 5. pag. 585; pe *Giannini „nel movimento giuridico“* 1892, pag. 28 și 163.

Considerând că în urma acestor principii regulătoare a instituțiunii falimentului, după actualul codice de comerț, dacă falitul nu îndeplinește condițiunile concordatului, majoritatea creditorilor poate să cîră desființarea lui (art. 843 cod. com.). Și atare dispozițiune corespunde principiilor raționali generali ale dreptului. *Nihil tam naturale est, quam eodem modo quidque dissolvere quo colligatum fuit.*

Considerând că aliniatul al doilea al acestui art. 843 din cod. com. permite unui singur creditor, care nu s'a îndestulat cu quotele scădute și deși de concordat, să-i cîră desființarea în interesul său; însă această desființare este relativă numai la demandore, fiind-că concordatul pentru cît durează persistă în efectele sale, așa că acesta nu poate cere restul quotelor promise de concordat, decât numai după expirarea termenelor stabilite în el pentru plata ultimelor quote.

Considerând că pe lângă desființare, concordatul va putea încă, în casurile anumite de lege, să se declare nul, și ca consecință atât a desființării cît și a nulității este logic și natural să se reintîrce în *statu quo ante*; așa că scos o dată din mijloc concordatul, totul care se găsea stins prin el revine la viață. Dacă efectul concordatului este de a face să înceteze starea de faliment, tot așa când se strică concordatul, starea de faliment rămîne în deplina sa vîgore. «Cu înfățișarea sentinței care anulează sau desființează concordatul, tribunalul statuază în conformitate cu dispozițiunile primului paragraf al art. 815». Așa rostește art. 844 din cod. com.

Considerând că atare efect nu se poate acorda decât acelei sentințe care desființează concordatul în interesul colectiv, adică la acea desființare ce majoritatea impune minorității, la o desființare care ridică din mijloc tot concordatul în interesul tuturor. Sentința care desființează concordatul, dice articolul; dară când se trată de o singură desființare a unui singur creditor, de o desființare relativă, concordatul nu se anulează; rămîne pentru debitor și pentru acea majoritate care impune minorității; și apoi a acorda desființării relative efectele unei desființări totale este o eroré pozitivă, pentru că consecința ar fi mai întinsă ca premisa și efectul mai superior ca cauza.

Considerând că nimica nu împiedică că pot să fie creditori concordatari și neconcordatari, și tocmai pentru acesta nu se poate deschide falimentul; așa că după lege trebuind a fi egală condițiunea falitului în raport cu toți creditorii, ar înceta coesistența de creditori concordatari și neconcordatari, și ar fi numai cazul de a le regula raporturile în sensul art. 845, dară s'ar reintîrce pentru toți creditorii egală condițiunea debitorului, adică acea în stare de faliment, fiind-că încetarea plăților pune pe comerciant în stare de faliment, iar concordatul omologat face să înceteze starea de faliment. Și ar fi să examinăm dacă pot să coesiste la un loc starea de faliment și starea de concordat, ceea ce în practică este un lucru imposibil. Un comerciant care prin condițiunile concordatului ar putea încă să fie șters din tabloul falitilor, după art. 839, să fie și concomitant în stare de faliment: ar fi acesta un anacronism.

Considerând că desființarea individuală, mărginită la propriul interes al creditorului neîndestulat, este o desființare *semi-desființare*; ea nu produce de cît numai reintegrarea creditorului demandore în drepturile sale, și această reintegrare se mărgi-

nește numai în raporturile cu falitul, întru atât cât pentru exercițiul acelor drepturi el este dator să respecte expirarea termenului pentru plata ultimelor quote.

Că așa dară dacă el ar putea, în vederea acestei semi-desființări mărginită, să redeschidă falimentul, ar obține indirect ceea ce legea îi interzice direct; în cât prin deschiderea falimentului s'ar prescurta toate termintele, s'ar anticipa scadențele, averea lui s'ar reinturna sub administrațiune, și așa mai departe, și atunci nu ar fi mai mult dator să respecte expirarea termenului ultimelor quote. În asemenea cas, s'ar răsturna maxima că majoritatea impune minorității, fiind-că un singur creditor ar distruge voința majorității asupra suspendării sau încetării procedurii falimentului. Starea de faliment a unui comerciant este de interes general comercial, numele său se publică în tabloul falitilor, el cade în interdicțiune, nu poate săvârși nici o operațiune, nici un act, nici chiar o plată, și toate actele indeplinite sunt nule de drept. Așa dar cum e posibil un faliment relativ? E o monstruoasă, este un ce imposibil.

Pentru aceste motive, Curtea, casază, etc.

INFORMAȚIUNI

Procesul lui Nicolae Catopolu, fost funcționar la Ministerul lucrărilor publice, dat judecăței pentru că a sustras de la acel minister suma de peste 40.000 lei pe cari i-a jucat și pierdut în cărți, era sorocit să se judece de secția III a Tribunalului Ilfov, în ziua de 18 Ianuarie curent.

Procesul însă s'a amânat pentru ziua de 6 Februarie, din cauză că inculpatul a propus mai mulți martori cerend a fi citați.

Mercuri, 18 curent, pe la orele 4 și jum. după amiază, o crimă a fost comisă în strada Livedea cu Duși. Marin Vasile, locuitor din acea stradă, luându-se la certă cu zidarul Tudor Marin, acesta din urmă a lovit cu un topor în cap pe Marin Vasile, care cădu jos scaldat în sânge. Nemulțumit cu atât, Tudor Marin a infipt și un cuțit în partea stângă, între coaste, în nenorocitul Marin Vasile, și apoi s'a făcut nevădut. Victima a fost transportată într-o stare desperată la spitalul Colței, iar ucigașul a fost găsit și arestat.

La Cameră s'a distribuit un proiect de lege prin care consiliul județian de Covurlui este autorizat a ceda ohavnic Ministerului Justiției atât localul tribunalului de Covurlui cât și un loc alăturat, proprietăți ale județului, pentru a se construi un palat de justiție în care să încapă Curtea de Apel de Galați, tribunalul, judecătoriele de ocóle și Curtea cu jurați.

D-l G. Ștefănescu-Góngă, actual copist în grefa Curții de Casație, trecându-și cu mult succes tesa de licență în drept, despre Complicitate, a fost numit judecător de pace la Constanța.

Felicitările noastre noului magistrat.

Jurnalul din Iași face cunoscut că doi agenți ai siguranței din Paris au sosit la Iași în urmă-

rirea unui ôre-care Garnier acuzat că ar fi comis escrocherii ce trec peste suma de 1,000,000 lei.

Până acum nu s'a dat de urma lui Garnier, și se bănuiește că dânsul ar fi dosit în Rusia.

Printul Gr. M. Sturza a fost crud lovit de sortă: fiul său Gr. Gr. Sturza s'a sinucis, după ce mai întâi și-a omorât amanta. Iată câte-va amănunte asupra acestei drame mișcătoare care pune în doliu familia printului Sturza. Tânărul Gr. Sturza întreținea relațiuni amorôse de mai mulți ani cu Ghisela Boga, pe care se dice că o cunscuse de când fusese cusătorésă și lucra în familia Sturza. Printul Sturza pentru a pune capăt acestor relațiuni, a sfătuit cu insistență pe fiul său să se căsătorască; acesta consimte și acum două săptămâni s'a și căsătorit cu d-sôra C. din societatea bună a Bucureștiului. Cu toate acestea, tânărul Sturza nu a rupt relațiunile cu Ghisela, deși încercase a rupe cu dânsa, trimițând-o în Țările din urmă la Craiova. Joi. 19 curent, Ghisela se întorce de la Craiova, prevestind printr-o telegramă pe mătușa sa Anica Boga, la care locuia, care comunică știrea tânărului Sturza. Acesta, după ce a prânzit Joi sêra la tatăl său, s'a dus acasă cu soția sa, și despre ziua îmbrăcându-se se duse la Ghisela, în strada Sevastopol No. 22, pe care o găsește dormind, și fără chiar a o deștepta, îi trage un glonț de revolver drept în inimă; mórtea a fost instantanee; după aceea întorce revolverul asupra sa și și trage un glonț tot în inimă, cădend mort lângă patul amantei sale. Sturza, întrepid vânător și bun trăgaci, a știut să tragă cu siguranță.

Mobilul acestei drame nu se cunoște; fie-care își dă părerea în felul său, unii cred că gelosia l'a împins la acesta.

BIBLIOGRAFIE

D-l Michailu Bonacchi, Doctor Juris et Philosophiae, a dat la lumină o scriere foarte importantă despre: *Persôna morală în codicele Calimach*. În această scriere d-sa tratăză cu multă competență despre legiurile Moldovei de la 1401—1817, despre isvorul codicilor Austriei și Moldovei, despre legile din Digeste, despre persôna morală în codul austriac și în codul moldovenesc, studii comparative între codul austriac și cel moldovenesc, despre existența persônelor morale înainte de codul Calimach după chrisôvele domnilor, despre monastirile închinete, etc.

Lucrarea d-lui Bonacchi este bine venită, căci cum dice d-sa: «De la abrogarea codicelui Calimach, trecend aprôpe 30 de ani, firese lucru este că puținii ômeni de lege din timpul de față, să cunoscă temeinic legile din acea epocă».

BIUROUL DE ADVOCATURA

NOTARIAT ȘI INCASĂRI

„CURIERUL JUDICIAR“

— București, 35 Str. Colței 35, București —

Angajază procese; se însăreînăză cu incasări de polițe și ori-ce creanțe precum și esecutări de sentințe, în condițiuni avantajoase.

Consultațiuni de la orele 9—11 a. m. și de la 4—6 p. m.